

وضعیت تولید مغزجات درختی در چین

مترجم: زهرا احمدی‌پور

شبکه اطلاعات کشاورزی (GAIN) مستقر در وزارت کشاورزی آمریکا (USDA)، در مهرماه ۱۴۰۲ گزارشی در مورد مغزجات درختی مثل گردو، بادام و پسته در کشور چین منتشر کرده‌است. در ادامه گزیده‌ای از این گزارش در رابطه با وضعیت تولید، مصرف و بازار پسته در چین خدمت شما مخاطب گرامی ماهنامه دنیای پسته ارائه می‌شود.

تولید پسته

تولید پسته در چین بسیار محدود است. برآوردها حاکی از تولید ۳۰۰ تن پسته برای سال محصولی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ است. به گفته کشاورزان استان شینجیانگ در چین، حدود هزار و ۳۰۰ هکتار برای تحقیق و بررسی امکان تولید، پسته‌کاری شده‌است. احتمالاً مدت زمان زیادی طول می‌کشد تا کشاورزان ارقام و مناطق مناسب برای تولید پسته را شناسایی کنند.

قیمت

از سال ۱۴۰۱، با توجه به کمبود تقاضای جهانی، قیمت همه مغزجات درختی به‌استثنای پسته، شروع به اُفت کرد. به‌غیر از ماکادمیا، روند کاهشی قیمت اکثر مغزجات درختی تا خردادماه ۱۴۰۲ ادامه داشت و ظرف پنج سال اخیر در پایین‌ترین سطح خود گزارش شده‌است. تجار پیش‌بینی می‌کنند باتوجه به بالابودن عرضه، قیمت مغزجات درختی احتمالاً در طول سال محصولی جدید پایین بماند.

مصرف مغزجات درختی

افزایش مصرف و کاربردهای بیشتر مغزجات درختی به‌عنوان ماده افزودنی در صنایع غذایی، به رشد مصرف مغزجات درختی در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ کمک خواهدکرد. آن افزایش قابل توجه مصرفی که انتظار می‌رفت بعد از رفع محدودیت‌های کرونا (آذرماه ۱۴۰۱) اتفاق بیفتد به‌علت شرایط سخت اقتصادی رخ نداد، هرچند فعالین صنعت معتقد هستند مصرف بیشتر مغزجات در وعده‌های غذایی، نوآوری در تولید محصولات جانبی جدید و بهبود هزینه ـ منفعت، سه نیروی محرک در رشد مصرف مغزجات در آینده خواهندبود. به‌عنوان مثال، طعم‌دار کردن مغز ماکادامیا با سس واسابی (ریشه گیاهی ژاپنی با طعم تند و تیز) باعث بالارفتن مصرف این آجیل در چین شده‌است. مصرف آجیلی مغزجات همچنان الگوی اصلی مصرف برای اکثر مغزجات درختی محسوب می‌شود، اما تولیدکنندگان محصولات غذایی در تلاش هستند استفاده از مغزجات به‌ویژه مغزجات ارزان‌قیمت را به‌عنوان ماده افزودنی در طیف گسترده‌ای از محصولات غذایی جایگزین کنند. نوشیدنی‌های گیاهی که بر پایه مغزجات درختی تهیه می‌گردند، به‌تازگی بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند. اخیراً در چین محصولی به نام "شیر مغز روزانه" که حاوی شیر و انواع مختلفی از مغزجات است، در بین مصرف‌کنندگان جوان طرفداران بسیاری پیدا کرده‌است. همان‌طور که تولیدکنندگان محصولات غذایی به‌دنبال کاربردهای جدیدی از مغزجات درختی در صنایع آشپزی، انواع نان و کیک‌پزی هستند، کاربرد محصولات جدیدی مثل روغن انواع مغزجات در انواع غذاها و حتی محصولات مراقبت از پوست به روند تازه‌ای از مصرف تبدیل شده‌است.فرهنگ مصرف مغزجات درختی به‌عنوان یک غذای سالم و مغذی در بین مصرف‌کنندگان چینی، به ویژه شهرنشینان در حال گسترش است. هرچند، گزارش‌ها حاکی از آن است که سرانه مصرف مغزجات درختی در چین به‌طور کلی پایین است. یک مرجع برجسته غذایی در چین در سال ۱۴۰۱ به شهروندان

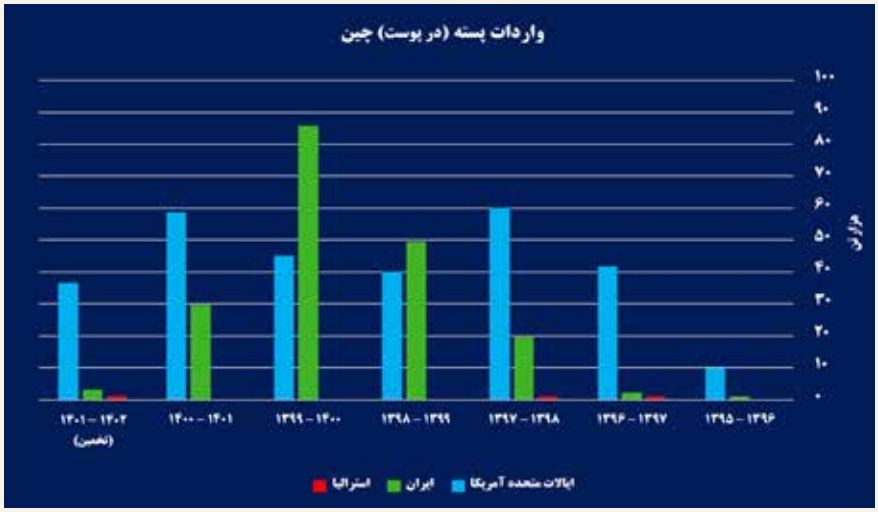
توصیه کرد که روزانه بین ۲۵ تا ۳۵ گرم حبوبات و مغزجات مصرف کنند و کارشناسان تغذیه توصیه می‌کنند مصرف روزانه مغزجات باید بین ۱۶-۲۵ گرم باشد. در حالی‌که در واقعیت، طبق گزارش یکی از مقامات وزارت بازرگانی چین در مرداد ماه، سرانه مصرف روزانه مغزجات در چین حدود ۱۰/۳ گرم است. انجمن تغذیه کشور چین برای آموزش همگانی و توسعه صنعت مغزجات، مقاله‌ای در مورد اثرات مغذی مغزجات بر سلامتی منتشر کرده که هدف آن کمک به مصرف‌کنندگان برای درک بهتر فواید مغزجات است.

سیاست‌های گمرکی

علی‌رغم اینکه از اسفند ۱۳۹۸ محصولات کشاورزی وارداتی از آمریکا به چین از تعرفه تنبیهی ۳۰ درصدی معاف شده‌اند، هنوز بسیاری از این محصولات از جمله مغزجات درختی، علاوه بر تعرفه‌های گمرکی، مشمول تعرفه اضافی هستند؛ برای مثال هم‌اکنون تعرفه گمرکی واردات پسته و مغز پسته آمریکایی به چین ۵ درصد و تعرفه تنبیهی برای این محصولات ۲۰ درصد است. مالیات بر ارزش افزوده نیز برای این محصولات ۹ درصد می‌باشد. (در تیرماه سال ۱۳۹۷ رئیس‌جمهور آمریکا، تعرفه ۲۵ درصدی بر واردات ۳۴ میلیارد دلار کالای چینی وضع کرد و در مقابل، چین نیز بر واردات ۳۵ میلیارد دلار از کالاهای آمریکایی تعرفه ۲۵ درصدی وضع کرد و جنگ تجاری بین آمریکا و چین آغاز شد.)

واردات مغزجات درختی

چین یکی از واردکنندگان اصلی مغزجات درختی است و برای تأمین نیاز خود به انواع مختلف مغزجات، به ویژه بادام، پسته و پکان به‌شدت به بازارهای جهانی متکی است. علی‌رغم چالش‌هایی مانند کندی رشد اقتصاد و قدرت بالای دلار آمریکا، به‌طورکلی انتظار می‌رود واردات مغزجات درختی به چین در سال محصولی ۱۴۰۳- ۱۴۰۲ افزایش یابد. باتوجه به فراوان بودن عرضه پسته و محبوبیت این محصول تحت عنوان "آجیل خندان" در بین مصرف‌کنندگان چینی، پیش‌بینی

منبع:

Trade Data Monitor,LLC که یک شرکت متخصص در ارائه تجزیه و تحلیل داده‌های تجاری و خدمات هوش بازار است و با هدف کمک به کسب و کارها در بهره‌گیری از داده‌های تجارت برای درک پویایی بازار و شناسایی فرصت‌ها، داده‌های مربوط به تجارت جهانی را جمع آوری و تحلیل می‌کنند.

می‌شود در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲، واردات پسته خام و بوداده به چین نسبت به سال قبل افزایش داشته‌باشد. علی‌رغم سال پیش، امسال وضعیت تولید پسته آمریکا و ایران که تأمین‌کنندگان اصلی آن در جهان محسوب می‌شوند بسیار خوب پیش‌بینی شده‌است. طبق گزارشات آماری، واردات پسته خام چین در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱ با کاهش و واردات پسته بوداده با افزایش مواجه بود. شایان ذکر است واردات پسته بوداده مشمول وضع تعرفه‌های تنبیهی نمی‌باشد.

وضع تعرفه‌های تنبیهی برای مبادلات تجاری آمریکا و چین، بر واردات پسته خام از آمریکا تأثیر منفی داشت و باعث کاهش سهم بازار بادام و پسته آمریکایی در چین شد. در واقع این تعرفه‌ها که از سال محصولی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ بر واردات پسته آمریکایی تحمیل شد به نفع پسته ایرانی بود. اگرچه پسته آمریکایی هنوز سهم قابل توجهی از بازار چین را به خود اختصاص داده‌است، سایه سنگین این تعرفه‌ها روی رشد صادرات آمریکا به چین همچنان وجوددارد.

صادرات مغزجات درختی

با افزایش ظرفیت تولید و فرآوری بعضی از مغزجات درختی، به‌خصوص گردو، چین به جرگه صادرکنندگان مغزجات درختی پیوسته‌است. اُفت ارزش یوان چین به رشد و گسترش صادرات مغزجات درختی در کوتاه مدت کمک خواهدکرد. پیش‌بینی می‌شود این کشور در سال محصولی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (مهر- شهریور) بیشترین صادرات گردو را طی چند سال اخیر داشته‌باشد. به‌دلیل افزایش تولید گردوی این کشور، صادرات گردوی چین از سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ رو به افزایش بوده و همچنان در حال رشد است. بازارهای اصلی هدف گردوی چین، چه به صورت خشک در پوست و چه به صورت مغز، کشورهای خاورمیانه، به‌ویژه امارات متحده عربی و آسیای میانه (مثلاً قرقیزستان) هستند. علاوه بر این بازار، روسیه نیز یک بازار داغ برای مغز گردوی چین محسوب می‌شود. میزان صادرات مغز ماکادامیای چین هم در سال‌های اخیر افزایش یافته‌است، اگرچه حجم آن نسبتاً کم است. استرالیا و ایالات متحده در حال حاضر دو خریدار اصلی ماکادامیای چینی با پوست هستند.

بازار مغزجات

طبق گزارشات آماری جمهوری خلق چین، درآمد سرانه چین در اواخر سال ۱۴۰۱ بیش از ۵ درصد افزایش یافته‌است و متعاقباً سطح مصرف نیز روند افزایشی را نشان می‌دهد. در دوران پساکرونا، صنعت غذا و آشامیدنی به‌عنوان صنایع پیشرو در مصرف شناخته شده‌اند. مخصوصاً، بازار میان‌وعده‌ها و خوراکی‌های چین در حال رشد است. مصرف خوراکی‌های مغذی با برچسب "غذای سالم" رشد بالایی را نشان می‌دهد. به‌طورکلی، این برچسب به محصولاتی اشاره دارد که با تعداد کمتری ماده اولیه اما ساده و با کیفیت بالا تهیه می‌شوند، مانند محصولاتی مثل غذاهای کاملاً طبیعی، کم شیرینی، کم‌چرب، ارگانیک، بدون مواد نگهدارنده غذایی و یا دارای مواد افزودنی کمتر. میان‌وعده‌های مغذی نیز به مزایای خاصی مانند غنی بودن از پروتئین، ویتامین‌ها یا فیبر اشاره می‌کنند و جذابیت مشابهی دارند. تنوع در طعم‌ها و بسته‌بندی‌های راحت نیز نسل جوان را بیش‌تر جذب مصرف این گونه محصولات می‌کند.

اگرچه گروه‌های مختلف مصرف‌کننده دارای ترجیحات متفاوتی درباره محصولات هستند، اما از دوران پساکرونا به بعد بحث ارزش غذایی به‌طور قابل‌توجهی بر روی خرید غذا و نوشیدنی در چین تأثیر گذاشته‌است. از جمله محصولات پرفروش از طریق کانال‌های توزیع، می‌توان به آجیل مخلوط با میوه‌های خشک، بسته‌بندی‌های کوچک جهت مصرف فردی و مغزجات با پوست که به‌راحتی پوست می‌شوند، اشاره کرد. به‌ویژه، بازار مغزجات درختی در چین رشد قابل توجهی را تجربه کرده‌است؛ سهم بازار از یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۸۴ به شش میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۱ افزایش یافته‌است. اخیراً یک نوع محصول خوراکی مغزجات درختی به نام "مغزجات روزانه" که شامل بسته‌های کوچک مغزجات مخلوط و میوه‌های خشک می‌شود، بسیار محبوب شده‌است. سهم بازار این خوراکی در عرض ۵ سال از ۴۴ میلیون دلار به یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار رشد داشته‌است. مغزجات درختی نه تنها به‌عنوان

منبعی برای مصارف فردی، بلکه معمولاً در مکان‌های مختلفی مانند مراکز گردشگری، کمپینگ شهری و جمع‌های خانوادگی نیز استفاده می‌شوند؛ علاوه بر آن به‌عنوان یک هدیه محبوب نیز کاربرد دارند.

مصرف‌کنندگان

با رشد شهرنشینی که در دهه‌های اخیر در چین رخ داده، جمعیت طبقه متوسطِ رو به بالا افزایش چشمگیری داشته‌است. مصرف‌کنندگان اصلی مغزجات درختی افرادی هستند که متعلق به طبقه متوسطِ رو به بالا هستند و شامل متخصصان جوان استخدام شده در مشاغل دفتری، خانواده‌هایی که دارای درآمد بالاتری هستند و سالمندانی که در شهرهای درجه یک و دو زندگی می‌کنند می‌شود.

روند مصرف "مغزجات روزانه" در ابرشهرها (مانند بیژینگ، شانگهای، گوانگژو و شنژن) در حال افزایش است. به‌طورمثال، برای بسیاری از کارمندان دفتری سفارش یک فنجان قهوه همراه با یک بسته مغزجات به‌عنوان صبحانه تبدیل به عادت غذایی روزانه شده‌است. اما در شهرهای کوچک‌تر، ایده مصرف روزانه مغزجات هنوز در مراحل اولیه خود قرار دارد. معمولاً در این مناطق مغزجات در جشن‌ها، گردهمایی‌ها و یا به‌عنوان هدیه مصرف می‌شوند. با ادامه فرآیند شهرنشینی و صنعتی‌شدن و افزایش درآمد در این شهرهای کوچک‌تر، پتانسیل بیشتری برای رشد در مصرف میان‌وعده وجوددارد. انتظار می‌رود که مغزجات درختی نقشی اساسی در پیشبرد این رشد ایفا کنند.

رقابت فعالین بازار و کانال‌های فروش

تعطیلی‌ها و قرنطینه‌های شهرها در سال ۱۴۰۱، بر اقتصاد و الگوهای مصرف چین تأثیر منفی گذاشت. این تأثیر موجب کاهش ۱۵ درصدی حجم کل بازار مغزجات درختی شد. علی‌رغم این عقبگرد، این بازار با بیش از ۳۰۰ شرکت فعال تولیدکننده آجیل‌های خوراکی همچنان بسیار رقابتی است و فعالین جدیدتری نیز وارد این بازار سودآور می‌شوند. رقابت در بازار مغزجات درختی همچنان شدید است؛ ۵ کارخانه اصلی با داشتن بیش از ۱۲ درصد سهم بازار عبارتند از:

۱. Three Squirrels
۲. Huatai Foods (با برند Cha Cha)
۳. B & Cherry
٤. Bestore
۵. Wolong

عرضه مغزجات از طریق کانال‌های مختلف مثل فروشگاه‌های خرده‌فروشی و فروش آنلاین صورت می‌گیرد. کانال‌های سنتی خرید شامل عمده فروشی‌ها، هایپرمارکت‌ها و بازارهای ترهبار هستند. آجیل‌فروشی‌های خاص، سوپرمارکت‌ها، فروشگاه‌های محلی و فروشگاه‌های شبانه‌روزی انواع مغزجات درختی را به فروش می‌رسانند. بسترهای تجارت الکترونیک در سه سال گذشته رشد قابل توجهی داشته‌اند، که بخشی از آن به‌دلیل تأثیر عمیق شیوع ویروس کرونا بر رفتار خرید مصرف‌کننده است. چین بیش از ۵۰ درصد از فروش آنلاین جهانی را به خود اختصاص داده‌است. کارخانه‌های تولید خوراکی و آجیل که می‌خواهند سهم بازار خود را افزایش داده و مشتریان خود را تنوع ببخشند، برای شناساندن هرچه بهتر برندشان از کانال‌های فروش ترکیبی (یعنی آنلاین و حضوری) استفاده می‌کنند.

روندهای جدید مصرف

تقاضا برای خوردن غذاهای سالم، منجر به افزایش تقاضا برای محصولات گیاهی شده‌است. محبوبیت نوشیدنی‌های بر پایه مغزجات در حال افزایش است. علاوه بر این، محصولات جدید بسیار زیادی از جمله "چیپس مغزجات" که اغلب با ماست مصرف می‌شود در بازار وجوددارد. این محصول جدید به علاقه روزافزون افراد به جایگزین‌های گیاهی پاسخ می‌دهد و تغییر منحصر به‌فردی در مصرف ماست سنتی ارائه می‌دهد. یک محصول پرطرفدار دیگر، مغزجات مخلوط در ماست رقیق است. این محصول جدید از ترکیب میوه آووکادوی تازه و تکه‌های مغز گردو تهیه می‌شود و زمانی‌که روی ماست پاشیده می‌شود، بافتی ترد و طعمی بی‌نظیر به آن می‌دهد و سلیقه و ترجیحات سلامتی نسل جوان و افرادی که به سلامتی و تناسب اندام خود توجه می‌کنند را پاسخ می‌دهد.